

7Н/1 204415
(1038)

Міністэрства адукацыі Рэспублікі Беларусь

Установа адукацыі
«Беларускі дзяржаўны педагагічны ўніверсітэт
імя Максіма Танка»

Н. У. Чайка

**ТЫПАЛОГІЯ ЭЛІПСІСА
У СІНТАКСІЧНАЙ СІСТЭМЕ
БЕЛАРУСКАЙ МОВЫ**

Манаграфія

Мінск
2012

Нацыянальная
бібліятэка
Беларусі

ЗМЕСТ

Дадатак А. Кампаненты семантычнай структуры канструкцый з эліпсісам дзеяслова.....	3
Дадатак Б. Прадуктыўнасць мадэлей канструкцый з эліпсісам дзеяслова	9
Б.1. Дынамічна-лакатыўны тып.....	10
Б.2. Экзістэнцыяльна-лакатыўны тып.....	22
Б.3. Акцыянальныя тыпы	26
Б.4. Лакатыўна-пацыентыўны тып.....	37
Б.5. Акцыянальна-дэлібератыўны тып.....	41
Б.6. Статальны тып.....	45
Б.7. Экзістэнцыяльна-тэмпаральны тып	47
Б.8. Рэляцыйны тып	49
Дадатак В. Частотнасць структурных тыпаў канструкцый з эліпсісам дзеяслова	51
В.1. Поліпрэдыкатыўны тып.....	52
В.2. Звышфразавы тып: самастойныя сінтаксічныя адзінкі ў структуры звышфразовага адзінства	63
В.3. Звышфразавы тып: эліптычныя і парцэляваныя канструкцыі ў структуры звышфразовага адзінства.....	76
В.4. Ускладнена-паратаксічны тып	84
В.5. Ускладнена-паўпрэдыкатыўны тып	89
<i>В.5.1. Эліптычныя канструкцыі з адасобленымі азначэннямі.....</i>	<i>89</i>
<i>В.5.2. Эліптычныя канструкцыі з адасобленымі акалічнасцямі</i>	<i>91</i>
В.6. Ускладнена-парэўнальны тып.....	94
В.7. Ускладнена-далучальны тып.....	96
В.8. Ускладнена-паратаксічны тып	98
<i>В.8.1. Ускладнена-інтрадуктыўны тып (з устаўнымі канструкцыямі)</i>	<i>98</i>
<i>В.8.2. Ускладнена-інтрадуктыўны тып (са звароткамі).....</i>	<i>101</i>
Дадатак Г. Кампенсаторныя семантычныя кампаненты ў канструкцыях з эліпсісам дзеяслова	103
Г.1. Дынамічна-лакатыўны тып.....	104
Г.2. Акцыянальныя тыпы	110
Г.3. Лакатыўна-пацыентыўны тып.....	120
Г.4. Акцыянальна-дэлібератыўны тып.....	122
Г.5. Экзістэнцыяльна-лакатыўны тып.....	125
Г.6. Статальны тып.....	128
Г.7. Экзістэнцыяльна-тэмпаральны тып	130
Г.8. Рэляцыйны тып	132

Дадатак Д. Функцыянаванне канструкцый з эліпсісам дзеяслова	134
Д.1. Выражэнне прэдыкатыўных катэгорый у канструкцыях з эліпсісам дзеяслова	135
<i>Д.1.1. Выражэнне катэгорыі тэмпаральнасці</i>	<i>135</i>
<i>Д.1.2. Выражэнне катэгорыі мадальнасці</i>	<i>142</i>
<i>Д.1.3. Выражэнне катэгорыі персанальнасці</i>	<i>149</i>
Д.2. Канструкцыйная поліфункцыянальнасць сінтаксем у парадыгме структурна-сінтаксічных мадыфікацый.....	155
<i>Д.2.1. Канструкцыйна-трансфармацыйныя фактары поліфункцыянальнасці сінтаксем</i>	<i>155</i>
<i>Д.2.2. Канструкцыйна-катэгарыяльныя фактары поліфункцыянальнасці сінтаксем</i>	<i>166</i>
<i>Д.2.3. Логіка-семантычныя фактары поліфункцыянальнасці сінтаксем..</i>	<i>174</i>
Дадатак Е. Акт аб укараненні.....	177

РЕПОЗИТОРИЙ БГПУ

В.6. УСКЛАДНЕНА-ПАРАЎНАЛЬНЫ ТЫП

РЕПОЗИТОРИЙ БГПУ

Характарыстыка структурнага кампанента	Сінтаксічная сувязь	Спосаб выразэння	Сродак сувязі	Агульная колькасць	Працэнтныя суадносіны	Прыклады
Параўнальныя звароты са скрытай прэдыкатывнасцю і адсутнасцю паралельных кампанентаў	Параўнальная	Назоўнік Н. скл. мн. лік	Злучнік <i>як</i>	12	9 %	<i>Дзятлік еты і Глушак, як каршакі, следавацельно, удваіх – каля адной (І. Мележ); А дым – нібы хмара (З. Бядуля); Навошта ж – як камень на сэрца – пры вогнішчы песня старая? (А. Вялюгін)</i>
		Назоўнік Р. скл. адз. лік	Злучнік <i>як</i>	11	8 %	<i>Вясковы люд – у бок царквы, як на пажар (З. Бядуля)</i>
		Назоўнік Тв. скл. мн. лік	Злучнік <i>нібы</i>	17	12 %	<i>Вясновы гай – птушкамі, нібы вясельнымі скрыпкамі (Я. Васілёнак)</i>
Параўнальны зварот. Адсутнасць скрытай прэдыкатывнасці і адсутнасць паралельных кампанентаў	Параўнальная	Дзеепрыметнік	Злучнік <i>як</i>	49	34 %	<i>Макар – з хаты, як ашпараны (Б. Мікуліч)</i>
Параўнальны зварот. Адсутнасць скрытай прэдыкатывнасці і наяўнасць паралельных кампанентаў	Параўнальная	Займеннік	Злучнік <i>як</i>	52	37 %	<i>На зайздрасць усім жыць будзем! Удваіх – дружна, шчасліва, як ніхто (І. Мележ)</i>
Усяго				141	100 %	